Ч. 12 Неділя 17 (29) січня 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Ґавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — З Ради державної. — Велика баталія на кулаки в палаті послів. — Американьскі клопоти.)

Щораз голоснїйше несе ся чутка, що Рада державна буде вже в найблизшім часї відрочена, і що відбудуть ся ще що найбільше два засїданя. По авантурі, яка стала ся вчера в палаті послів, здає ся то ще тим більше можливим. Річ очевидна, що на місце парляменту виступив би тогди §. 14 а як довго він би був правосильним, того, розуміє ся, годі би предвидїти. Може остаточно бути, що поза ним витворилась би ще й якась инша ситуация, чи більше в позитивнім, чи неґативнім напрямі, се залежало би від дальших обставин. Кажуть і то також що раз голоснїйше, що по закритю парляменту правительство буде старати ся, щоби дати почин до якихсь переговорів межи Нїмцями а Чехами, котрі би довели до якогось порозуміня. Чи то би дійстно удало ся — годі предвидїти; по дотеперішних досьвідах можна навіть сумнївати ся. А що настало би тогди, як би переговори не удали ся і відносин парляментарних та політичних не удало ся нїяк поправити? На то поки що не знаходимо відповіди. На розвязане парляменту і нові вибори нїхто не кладе великої ваги, бо остаточно і з новим парляментом було би то само, що есть з теперішним. Остаточно хиба лиш абсолютизм і зміна конституциї могли би зробити рішучу зміну; але о такій евентуальности доси нїхто навіть не говорить, хоч она так сказати би висить у воздусї.

В палаті послів вела ся так само обструкция як і на попередних засїданях, читано внесеня і інтерпеляциї без кінця. На початку засїданя повідомив президент палату, що палата панів в проекті закона о поліпшеню платнї для служби державної усунула постанову означаючу речинець, коли сей закон має стати правосильним. Справу сю передано комісиї буджетовій. Опісля настали читаня всїляких внесень і інтерпеляций та поіменні голосованя. Італїяньскі посли домагали ся основаня на Побережу італїяньских шкіл народних, шкіл середних, семінариї учительских і італїяньского унїверситету а пос. Дашиньский поставив інтерпеляцию в справі надужитя власти урядової старостою в Надвірній та мотивував внесене в справі зміни §. 14 і в справі угоди з Угорщиною та зажадав, щоби се внесене було зараз піддане під нараду.

Опісля промавляв пос. Крамарж і боронив Чехів перед Дашиньским, доказуючи, що то не они виноваті за §. 14. Бесїду Крамаржа перебивали Нїмцї, а Чехи собі кричали. Пос. Брзорад крикнув: От вам образовані люди! На правици роздали ся оплески а рівночасно і на ґалериях плескано і кликано брава. Отже кажуть, що підчас тих криків кореспондент Nar. List-ів жид Пенїжек крикнув: Псп обструкциї! Злодюги! — На то вибігли на ґалерию до льожи дневникарскої посли Гохенбурґер і Вольф а сей послїдний таки кинув ся на Пенїжка і став его сїпати і витягати з льожі. Розпочала ся формальна бійка на кулаки. Пенїжкови прийшли на поміч другі дневникарі, а Вольфові посли з его партиї. Тогди прибігли знов молодоческі посли а за ними і посли нїмецкі. Поспішіль (Молодочех) вдарив Вольфа кілька разів в лице. Поспішіля знов Нїмцї так побили, що аж кров его облила. Побиті з чеської сторони Поспішіль, Виходїль, Леблох і Голяньский, в нїмецкої сторони Ґірстмаєр, Іро, Сильвестер, а потрохи й Гохенбурґер. Найбільше побитий Поспішіль, котрого Вольф так побив, що цїле его лице було облите кровю. Пос. Крамарж очевидно мусїв серед тої бійки перервати свою бесїду, а президент закрив зараз засїданє не назначуючи коли має бути слїдуюче.

Американцї напитали собі великого клопоту не лиш Филипинами але навіть з Кубою. З сего послїдного острова доносять іменно, що там в провінциї Санта Кляра збирають ся повстанцї під проводом Ґомеза і хотять ставити опір Американцям. На Филипинах, як вже звістно, проголошено републику, а тамошні жителї не богато оглядають ся на Американців, але заводять свої порядки; видають вже навіть урядову ґазету, котра називає ся „Republica“ і подає вже до відомости, що конґрес в Манїльольос ухвалив конституцию і вотум довіря для Аґінальда, котрого уповажнив виповісти Американцям війну, коли то буде уважати за відповідне. Навіть жінки в Кавіте лагодять ся до війни і вислали просьбу до Аґінальда, в котрій просять его, щоби він прислав їм оруже і позволив его носити для оборони независимости вітчини.

---

12)

В ДЖУНҐЛЯХ.

(З англїйского — Ред'ярда Кіплїнґа).

(Дальше).

Буйволи взялись на право, та пігнали мов туча в гущавину. Другі дїти, що недалеко пасли худобу, побігли чим скорше домів і дали знати, що злий дух Девані (скаженість) влїз в буйволи і розігнав їх на всї сторони.

Мавґлїв плян був досить простий. Він хотїв виходи яру замкнути і Шір Хана зловити межи буйволи а корови, бо він знав, що тигр, коли добре наїсть ся, не може анї ставати до бою, анї вилїзти по стрімких стїнках.

Мавґлї старав ся тепер страшно роздраднені звірята успокоїти дружним приговорюванем, а Акеля держав ся по заду і лиш від часу до часу підбіг до позадних рядів та гавкнув. Так зробили они довге, довге колесо, бо не хотїли звернути увагу тигра. Наконець розпаліла часть стада прийшла до горішного кінця яру і Мавґлї задержав ся коло якоїсь стежки, котрою сходило ся по густо порозкиданих рінях просто в долину. Звідси було видко понад вершки дерев далеко на рівнину. Мавґлї, розглядаючись, повів очима вздовж скал, і аж утїшив ся, коли побачив, що стїнки піднимають ся простовисно в гору, а своїми зеленими і ріжнобарвними ростинами, що повзають ся по них, не дають можности лїзти по них в гору.

Дай їм відотхнути! — крикнув Мавґлї, кивнувши на вовка рукою. — Ще не занюхали его тропи. Нехай трохи сил наберуть! Менї треба бути чемним і сказати Шір Ханови, хто приходить до него в гостину. Гейга! Дістав ся нам вже в лапку!

Сказавши то, приложив руки до уст і крикнув в долину до яру. Відгомін поніс ся від скали до скали — майже так глухим голосом як в тунелю.

По довшім часї далось почути заспане воркотїнє нажерґого тигра, котрому то не сподобало ся, що єму не дають спокою.

— Хто там мене кличе? — заворкотів Шір Хан і пишна павна вилетїла сполошена з криком із корчів.

— То я, Мавґлї! Гей! ти злодюго! Я прийшов по тебе, щоби тебе повести на скалу, де радять вовки! Ану-ко Акельо! Гони їх наперед, Рама, ступай на перед!

Стадо, зразу перепуджене, подало ся взад, але Акеля з цїлої сили відозвав ся позад него і оно пустилось бігцем в долину так, що пісок і камінє летїло поза ним високо в гору. Коли так розпочала ся шалена погоня в долину, годї було вже єї спинити — буйволи з заду перли на передних і майже вискакували на них, і всї гнали як рвуча бистриця, коли пірве гать. Ледви Рама станув на сподї яру, коли звітрив Шір Хана і заричав як скажений.

— Ха! Ха! — засьміяв ся Мавґлї. — Тепер вже знаєш, чим то пахне! Гурррр! — і цїле стадо пігнало ся як одна густо збита маса, з котрої сьвітили ся стовпом стоячі і кровю зайшлї від злости очи. Га! якеж множество чорних рогів і вкритих піною носів, що підносили ся понад, темними тїлами як розбитки із брудної піни на водї. Гнали щораз дальше наперед, а котрий із буйволів був слабший, того аж підняли в гору а відтак кинули на бік.

Шір Хан чув, як задуднїла земля під буйволами; він знав, що нїякий звір в джунґлях не може оперти ся такому нападови. Він схопив ся, і нажертий, пустив ся яром в долину так борзо, як лиш міг. Зі страхом споглядав то в ліво, то в право, чи не побачить де виходу, але стїнки яру звисали майже простовисно і без милосердия замикали єму дорогу. Тогди він станув, бо черево було у него по обідї дуже тяжке. Волїв би на все зважити ся.... ах, коби то він умів так лазити по деревах і скакати, як Бандар-льоґи.... або коби він умів так лїтати, як та найменша із слабоньких і нужденних птичок! Гук як би від грому було чути щораз близше і близше; тепер цїле стадо кинуло ся в багно, з котрого Шір Хан ледви що вилїз і вода аж голосно захлюпнула. А так всї ричали, що аж скали дрожали. А тепер відповіли і корови з долини і телята відозвали ся. Шір Хан знав, що навіть в найгіршім случаю все-таки ще лїпше зважитись до битви з буйволами, як з коровами, коли они мають телята — очима зайшлими кровю, глянув ще раз по стрімких стїнках — відтак обернув ся, а відтак.... відтак Рама спотикнув ся — підняв ся знову на ноги.... станув на щось мягкого, що під ним стогнало і тріщало.... і стадо зі страшенною силою гнало дальше до корів, що й собі бігли наперед. То-ж то стра-

Новинки.

Львів дня 28-го січня 1899.

— **Загальні збори філії „Просьвіти“ в Стрию** відбудуть ся дня 2-го лютого с. р. в комнатах „Руского Касина“ під „Чорним орлом“, на котрі Виділ запрошує всїх членів філії. Збори розпічнуть ся о 12 годинї в полудне з таким порядком дневним: 1) справоздане з діяльности за рр. 1897 і 1898; 2) справоздане касове; 3) вибір нового виділу; 4) реферат про крамниці і про орґанїзацию крамничного руху; 5) справа будови „Народного Дому“ в Стрию і внесеня членів.

— **Про сегорічну зиму** пишуть до „Діла“ з Крушельниці, в повітї стрийскім: Те все. що пишуть о лагідній зимі, є дрібниця без значіня против сего, що діє ся у нас. Тут сонце сьвітить тепло як би на веснї. Не рідко маємо температуру 10—15° R.; дня 1 грудня м. р. і дня 23 і 24 с. м. було у нас на сонци над 20°R. Морозів доси майже не було, хиба малі без значіня. Снїг лише впаде та зараз щезає; за те панують южні вітри та дождженa пора. На хмарах виділи ми кілька разів хорошу дугу; дня 9-го с. м. дали ся чути з одної хмари два сильні громи. В перших днях січня зійшла рікою Стриєм крига з висших гір. Трава зеленіє ся по облогох і садах красше, ніж в инших лїтах по Благовіщеню; поміж нею множество сиріток. Коло хат цвите прегарно барвінок, декуди і фіялки; по городах цвите всяка хопта, як глуха кропива червона і біла, ромен, дика конюшина і инші, незнані менї з імени; по мокрих місцях показав ся жовтий цьвіт лотая, по лїсах зацвили снїгові дзвінки і инше, навіть декуди суниці. На доказ правди сего, що пишу, посилаю цьвіти, найдені близько хати. Салату сьвіжу з грядки їмо цілу зиму. Не тілько мухи звичайні, бурчимухи і комарі лїтають густо, але показують ся і инші комахи, як хрущики, жуки і т. п. По кождім дощи вилазять з землї глисти. Птиці щебечуть вже по весняному. Дня 19 с. м. виділи тут перший раз жайворонка, 20 с. м. замічали ключ якихсь більших перелетних птиць, мабуть диких гусий, як летіли на північ. Конї і гуси пасуть ся по подвірю. Вівці гонять через цілу зиму на пасовиска. В теплїйші днї ходять люди без опанчі і босо. Словом: бачимо перед собою прямо неймовірні річи, тим більше, коли зважити, що положенє наших сторін є досить високе, бо досягає 400 м. понад уровень моря, а близькі гори пнуть ся дуже високо. Забобонний нарід не може освоїти ся з тим всїм і віщує всякі лиха.

— **Напад на касу.** З Сторожинця на Буковинї доносять: В нашім містї напротив староства стоїть будинок, в котрім містить ся банк задатковий. Ві второк дня 24 с. м. о 3-ій годинї з полудня переходячі улицею люди побачили у вікнї банку касиера п. Штерна, що пукав в шибу і кликав о ратунок. Кілька осіб вбігло до середини і тут застали Штерна лежачого без притомности на земли. Візвані лїкарі ледве по півгодиннім трудї привели его до сьвідомости. Штерн оповідає, що коли був сам в бюрі, увійшов якийсь пан, чорно одїтий і заявив, що хоче викупити вексель на 42 зр. Касиер вийшов до другої комнати, аби заглянути до книжок, а тимчасом незнакомий прискочив до каси і почав єї отвирати. Штерн вернув сейчас і обурений спитав, що то значить. Тодї опришок пхнув его ножем в бік і в голову. Ранений доволїк ся ще до вікна і почав кликати о поміч, а відтак зімлїв. Єго житю не грозить небезпечність, але рана в боці досить тяжка. Опришок щез без слїду. Кажуть, що в касї викрито брак 1300 зр.

— **Під колесами поїзду.** Поспішний поїзд, що йшов дня 21 с. м. з Сучави до Львова, доїзджаючи о годинї $4^1/_2$ по полудни до головного двірця в Чернівцях, наїхав на передмістю Каличанка на лежачого на шинах чоловіка. Колеса машини відорвали нещастному голову і розбили єї так, що кусники щоки найдено в віддаленю 20 кроків від зелїзничого шляху. — Комісия черновецкого маґістрату сконстатувала, що небіжчик називав ся Альбин Боборский, що 22 лїт, походив з села Лисівцї в Галичинї і був занятий в Чернівцях і був занятий в Чернівцях як пекарский челядник. Кілька годин перед страшною смертю Боборский був на полїцийній інспекциї з донесенем, що якийсь Кароль Фрідль, з котрим разом мешкав, украв єму 52 зр. Трупа Боборского відослано на кладовище, Фрідля арештовано.

— **Огнї.** Дня 26-го с. м. по полудни вибух огонь в будинку рафінериї Ляндесберґа і С-ки на Знесїню за Жовківского рогачкою в наслїдок того, що варена в кітлї каляфонія займила ся. Огонь засипано піском, заки ще прибула огнева сторожа, однако при вибуху каляфонії попарили ся два робітники, котрих мусїла забрати ратункова стация і відвезти до шпиталю.

— **Малі еміґранти.** Чотири ученики другої кляси нїмецко-руської ґімназиї в Чернівцях, а то два братя Косиньскі, Левандовский і Солоґ, котрим грозили злі ноти на сьвідоцтвах, утїкли перед кількома днями з Черновець. Родичі і власти шкільні зарядили глядання за молодими еміґрантами, але доси безуспішно. Лише тілько стверджено, що бачено чотирох дітваків над румуньскою границею в Іцканах. Імовірно утїкли до Румунії.

— **Месть челядника.** В віденьскій дїльници Росав лучила ся перед кількома днями така пригода: В подвірю одного більшого дому мешкає швець С. Р. з своєю жeною. При них мешкав челядник. Одного вечера посварив ся майстер з челядником, бо той зробив лихо пару золїв. Майстер заявив челядникови, що може собі забрати свої манатки і іти на чотири вітри. Але челядник, в котрого голові зродила ся гадка мести, відповів майстрови, що не піде того вечера, але аж другого дня. А месть та мала бути така. Після розпорядку панї майстрової, не вільно було нїкому бути поза домом по десятій годинї, а щоби бути певною, що єї приказ буде точно виповнений, панї майстрова кождого вечера замикала власпоручно двері від хати і ховала ключ під свою подушку. Так само стало ся і згаданого вечера. Однако челядника брала нераз туга за сьвіжим воздухом по 10-тій годинї, а може відвідував які публичні льокалї, тож він придумав спосіб виходити з хати потайки через вікно, куди відтак назад повертав і тихенько укладав ся до сну. Тількож і майстер по якімсь часї підглянув свого челядника, і не кажучи нїчого, почав і собі тою дорогою викрадати ся з хати. Отже згаданої ночи, коли панї майстрова, після давного звичаю, сховала ключ під подушку і лягла у постїль, поклав ся і челядник на своє лїжко. Але він не спав, лиш куючи в серци зраду, ждав терпеливо, коли майстер щезне з хати. Вскорі голосний хропіт звістив домашним, що панї майстрова попала в глубокий сон — і челядник почув як майстер тихо викрадає ся вікном на волю. Тепер встав і челядник, аби свою месть привести у діло. В его спальни стояла глубока ванна, наповнена майже по береги водою. Не без напруженя присунув він єї під вікно, куди майстер полїз, стараючи ся лиш о те, аби не збудити панї майстрової. Відтак звязав в клунок свої річи і тихо вилїз з хати. По півночи вернув майстер вже підохочений домів. Осторожно отвирає вікно і тихонько влазить до середини. Нараз роздає ся крик, плюскіт води і майстер як стояв опинив ся аж по пахи у водї, що розливаючи ся з ванни, залила цілу комнату. Тепер вже пробудила ся і панї майстрова. Що дальше стало ся, полишилось тайною, але пана майстра не видко вже від того вечера в его улюблених шиночках. Так пімстив ся челядник!

шенно напали одні на других! Передні ряди збили ся в купу, одні вихопили ся на других, як та филя, що вдарить ся об скалу і заливає єї — земля задрожала і ціле стадо пігнало ся в долину на рівнину, підчас коли камінє під ним розскакувало ся на дрібний порох.

Мавґлї виглядів відповідну хвилю, зіскочив з Рами і став немилосердно валити своїм буком по зьвірятах на право і лїво.

— Борзо, Акельо! Розганяй їх! Борзенько, бо попробивають ся рогами! Розганяй їх, Акельо! Гей, Рамо! Гей! Гей! Гей! дїти! Оттак добре!... Спокійно, Акельо! Спокійно... так добре... тепер вже добре... аж тепер всему конець!

Акеля і брат Сїрко бігали то сюди, то туди та ловили буйволів за ноги. Ще раз хотїло стадо вертати і гнати горі яром; але Мавґлїму удало ся якось свого Раму завернути в иншу сторону і наконець ціле стадо з риком пішло за своїм проводирем.

Шір Ханом не потребував вже нїхто журити ся. Він лежав розтратований на земли а половики злїтали ся з ясного неба один по другім на свою добичу.

— Згинув — братчики — поправдї як пес! — сказав і вхопив за ніж, котрий завсїгди носив при собі, від коли жив разом з людьми. — Валлаг! Тож то пишно буде виглядати его кожа на радній скалї!... А тепер треба борзо брати ся до діла!

Звичайному хлопцеви було би нїколи й на гадку не прийшло, щоби сам стягав кожу з довгого на десять стіп тигра, але Мавґлї знав докладно, як лежить шкіра на зьвіринї і як єї можна здоймити. Мимо того була то трудна робота! Мавґлї різав, тягнув, стогнав може добру годину, підчас коли вовки з повиставлюваними язиками лежали коло него або помагали єму та відганяли половиків. Нараз почув Мавґлї, що хтось поклав єму руки на плече, а коли він оглянув ся, побачив Бульдеа з его старою рушницею. Дїти дали в селї знати, що стадо розбігло ся як скажене і Бульдео вийшов зараз шукати за ним. Вовки зараз тихенько поховали ся коли звітрили, що іде якийсь чоловік.

— Що то значить ся, ти непотрібе? — крикнув Бульдео і насупив ся. А в души був він таки рад, що може на хлопця посварити.

— Що се значить, отся дурна робота? Невже ж тобі здає ся, що ти умієш здоймати шкіру з тигра? Що? А де-ж і коли розтратували его буйволи? А щоби менї сесе та тото... Та-ж то той кривий тигр, за котрого правительство визначило сто рупій нагороди. Ну — сам разом будемо дивити ся крізь пальці... я тобі то таки вибачу, що ти дав товаринї порозбігати ся... а може й дам тобі рупію [1]) нагороди, коли занесу кожу до Кангівара.

Він став шукати в кишени за кресивом, щоби тигрови обсмалити вуси. Індийскі стрільці роблять так завсїгди, бо вірять в то, що в противнім случаю душа тигра буде ходити і страшити їх.

— Гм! — відозвав ся Мавґлї і розрізував спокійно дальше скіру на одній з передних лаб. — Отже ти хочеш занести шкіру кривого Петра до Кандагара і даш менї може рупію з тої нагороди, що визначена за него? Який ти щирий, який любий, мій ти добрий Бульдео, коли бо, бачиш, я постановив собі ужити ту кожу для себе самого... Забирай ся, ти старий пукайле, зі своїм огнем, ти байкаре!

— Як ти сьмієш так відзивати ся до найпершого стрільця в селї? Я у тебе пукайло!... то лиш слїпе щастє і ті дурні буйволи упхали тобі его в руки... я байкар!... тигр обжер ся, і як би не то, то він був би вже на двайцять миль звідси далеко! Таже ти не умієш навіть, як потреба, здоймити шкіру з него, ти знайдо, дїдоводе! Чи чув хто таке! менї, Бульдео, сьміє хтось казати, що менї не вільно єму вусів обсмалити! Чуєш, Мавґлї — тепер не дам тобі вже ані одного анни [2]), а ще й добре вибю! Вступись від зьвіряти!

Вола того ради, котрим мене викупили, чи менї сидїти тут на то, щоби слухати цілий день, що отся малпа плете? — крикнув Мавґлї і розпоров ножем шкіру аж до лопатки. — Акельо! Ходи сюди? отся сова не дає менї спокою своїм пугуканєм!

Бульдео, що все ще стояв нахилений над тигром, опинив ся нараз на свій превеликий страх на каменистій земли, а з довгого язика сивого вовка капала єму на лице горяча піна. Мавґлї порав ся і дальше, різав, рвав і натягав, мов би був сам один на цілу Індию.

— Правду кажеш, мій Бульдео — цїдив він крізь зуби. — Та й я так гадаю, як ти. Не даш менї ані одного анни. Бо то бачиш — розходить ся о давний спір між мною а тигром — о давну, давну ненависть — і не до-

[1]) Рупія — індийска срібна монета = 1 зр. 15 кр.

[2]) Анна — дрібна срібна монета = 6 кр.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і вихованє.

Добрі ради.

Старайтесь борзо і добре мислити, а будете спритні!

— Що то єсть сприт і на що его? Спритному чоловікови завсігди добре, бо він собі дасть борзо і легко у всім раду; спритно його всі люблять і пошукують его. А спритним єсть той, хто уміє добре і борзо мислити; він борзо і легко виміркує причину чогось, а тогди так само борзо і легко виміркує, які можуть бути з тої причини наслідки. Сприт лежить не в руках, але в голові. З причин і наслідків складає ся ціле житє. Щоби же в житю уміти давати собі раду, треба бути спритним, треба уміти добре і борзо мислити. Треба добре мислити для того, щоби добре і докладно розпізнати причину чогось, а треба мислити борзо длятого, щоби борзо і завчасу предвидіти і оцінити можливі наслідки якоїсь причини. До доброго і борзого мисленя не конче потреба аж великого образованя, бо єсть множество таких причин і наслідків, котрі і зовсім необразованому чоловікови можуть бути легко понятні і зрозумілі. А на відворот: можна бути чоловіком образованим а не уміти борзо і скоро мислити. Звідси то походить, що нераз образований чоловік не уміє зробити зовсім простої річи, дасть ся легко отуманити і повірить легко в яку небудь дурницю, а знов і зовсім необразований чоловік дасть собі легко раду, зробить щось, придумає і не дасть ся кому небудь за ніс водити, бо він має сприт (esprit — еспрі, слово францускє, значить: „дух розум" і від того слова пішли слова „сприт" і „спритний"). Розуміє ся, що чим хто має більше образованє, може тим більше бути спритним, длятого, що тим більше причин можуть бути для него понятні. Але хоч би хтось і не знати кілько розумів причин і розумів їх наслідки, не буде ще спритний скоро не буде старати ся добре і борзо мислити, бо іменно як раз в тім лежить сприт. А сприт єсть у всім конче потрібний: в господарстві, в промислі, в торговли, в службі, в роботі, в політиці, в поведеню, в ході, в бігу, в їзді, в зносинах з людьми, словом в цілім житю, у всім тім, з чого житє складає ся. Длятого хто хоче бути спритним, хто хоче добре і борзо мислити, повинен в тім як найбільше вправляти ся, повинен всюди і на кождім кроці старати ся вишукувати і добачати причини і зараз розважати які з них можуть бути наслідки; він повинен при всякій хоч би й найменшій нагоді зараз питати ся себе: Длячого так? Звідки то? На що? Що з того буде, або що може бути? і т. д. На всі ті і тим подібні питаня повинен зараз, як найборше давати собі відповідь, а тогди научить ся добре і борзо мислити і буде спритний а зі спритом буде ему добре жити ся. Наші люди найбільше длятого такі бідні, що мають дуже мало сприту.

— Будучність продукциї пшениці. В анґлійских фахових кругах розбирають від якогось часу питанє, звідки буде покривати ся в будучности сьвітова потреба пшениці. На осінних зборах анґлійского товариства: „British Association" в Брістоли висказав Сер Вілям Крукс (Crokes) погляд, що за яких 30 літ не можна вже буде тілько пшениці продуковати, кілько її весь сьвіт буде потребувати, і що настане голод, скоро хемія не прийде в поміч. Знайшли ся однакож противники, іменно же Сер Джон Ловес (Lawes) і Сер Генрі Жільбер (Gilbert), котрі кажуть, що настануть, що правда, великі зміни в продукциї і ціні пшениці, але все ще буде чим покрити потребу цілого сьвіта. Они вказують на то, що продукцию пшениці, іменно же в Америці, можна буде ще збільшити; американьскі поля, хоч переважно суть степові, урожайні, дають доси все-таки з одного екра (40 арів, більше менше три чверти морґа) лиш 12 до 13 бешлів (один бешль — bushl — 35 літрів), підчас коли в Анґлії далеко менше урожайна земля дає з екра около 28 бешлів. Ліпше оброблюванє землі могло би отже значно збільшити продукцию пшениці, і треба припускати, що Америка буде за кілька літ вивозити за границю далеко більше як доси. То само можна сказати і о Канаді, та деяких сторонах Росиї. Поминувши вже то, противники Крукса доказують, що управу пшениці все ще можна буде розширити; скоро лиш ціна буде постійно поплатна і в подажи настане брак, то можна на певно сказати, що люди вишукають ще пшеничну землю та будуть тогди господарити зовсім розумним способом, якого учить наука господарства, котра в продукциї збіжа єсть найважнійшим чинником.

— Кіт до шпар в дереві. До кітованя шпар в дереві надає ся дуже добре мішанина, що складає ся з 1 части згашеного на суху м.ку вапна (значить ся треба лиш тілько додати води, щоби вапно розсипало ся на муку, або поставити его у вохкім місци, а оно витягаючи вохкість згасить ся і розсипле ся), з 2 частий житної муки і тілько льнянного покосту, кілько нотреба щоби з тої муки зробити тісто.

Переписка господарска.

М. К.: До засіяня саду травою найліпше купити собі готову вже мішанку. При тім треба уважати на то, щоби насінє було чисте, борзо сходило і було зложене з найліпших сорт для саду відповідних. Коли хочете, щоби та мішанка служила ще й на пашу, то найліпше спровадьте собі з Відня від фірми Ands. Ad. Markl's Söhne. Wien I. k. und k. Hof-Sammenlieferanten мішанку для саду і ужиткованя на пашу (Mischung für Obstgarten mit Futternützung), кільо коштує 55 кр. З весни треба землю ще раз легко скопати і зарівнати, а насінє треба сіяти рівномірно і в хмарний день, коли нема вітру, землю відтак утоптує ся а наконець ще й привалкоує ся або приплескує ся лопатою. Щоби витворила ся красна мурава треба її що 14 днів до 3 неділь косити і пильно підливати. В городци під рожами можна ту мішанину також сіяти, скоро рожі високопенні але може була би ліпша Rosen-Mischung für Parkwiesen, кільо 60 кр.

Вісти торговельні.

В сьвіті торговельнім єсть мала застоя. Внаслідок того, що як в Европі так і в Америці єсть велика надія на дуже добрий урожай, то ціна держить ся досить низько і нігде не настала важнійша зміна.

Ціна збіжа: Відень 26 січня: Пшениця 9.75—11.20; жито 8.25—8.55; ячмінь 6.80—9.25; овес 6.20—7.20. — Тернопіль 21 січня: пшениця 8.80—9.90; жито 7.40—7.50; ячмінь 6.15—6.20; овес 6.25—6.35; какуруза (стара) 5.30—5.40; гречка 6.80—6.90. — Чернівці 26. січня: Пшениця 9.40—9.70; жито 7.85—7.95; ячмінь (броварний) 6.25—6.75; овес 5.85—5.95; ріпак 00.00—00.00; кукуруза 5.00—0.00 — Будапешт 26 січня: Пшениця 10.30—10.65; жито 7.95—8.10; ячмінь 0.00—0.00, овес 5.75—6.10. Ціна за 100 кільо. — Горох галицкий платять у Відни по 9—12.50. — Сімя конопельне в Тернополи по 10.50—11.20 зр.

Торг збіжевий.

Львів дня 27-го січня: Пшениця 8·75 до 9·10 зр.; жито 7·50 до 7·75; ячмінь броварний 6.75 до 7·75; ячмінь пашний 5·75 до 6.—; овес 6·50 до 6·75; ріпак 10·50 до 11·—; горох 6.— до 6.20; вика 0·— до 0·—; насінє льняне —·— до —·—; сімя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 5·25. до 5.50 гречка —.— до—.—; конюшина червона галицка 45·— до 55·—; шведска 35·— до 45·—; біла 35·— до 45·—; тимотка 15·— до 21·— ганиж —·— до —·— ; кукуруза стара 5·15 до 5·50; нова 5·25 до 5·50; хміль —·— до —·—.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 28 січня. Найблизше засіданє палати послів відбуде ся дня 31 с. м. На порядку дневнім справа проекту закона о поліпшеню платні для служби державної.

Хеб 28 січня. Рада громадска ухвалила одноголосно жертвувати на памятник для Бісмарка в сім місті 1000 зр.

Париж 28 січня. Вчера розпочав ся тут процес вдовиці по Ганрім против Рейнаша; завізвано 342 сьвідків. На внесенє адвоката де Ляборі'го, защитника Рейнаша розправу відрочено. Пс розправі прийшло на улицях міста до великих демонстраций і до бійки.

бре нікому лізти мені в дорогу.... от видиш.... я побідив! Гейга!

Треба признати, що Бульдео, як би так був десять літ молодший, то був би поборов ся з Акелею, як би був его де в лісі стрітив, але вовк, що слухає хлопця, — хлопця, котрий має спір з тигром, котрий пожирає людий.... таке сотворіє, то чей не звичайний собі вовк. Ой ні — то якісь чари — якесь чародійство найгіршого рода, і Бульдео дивував ся, що амулет [3]) на его шиї не боронить его. Лежав тихесенько і заєдно дивив ся на Мавґлі'го, бо сподівав ся кождої хвилї, що хлопець перекипе ся в тигра.

— Магараджо! Великий царю! — вишепнув він наконець охриплим голосом.

— Так? — сказав Мавґлі, не обернувши навіть голови.

— Я старий чоловік. Я прецї не знав, що ти щось иншого, а не пастушок. Чи позволиш мені встати і піти собі, великий царю, чи може прикажеш свому слузї, щоби роздер мене на кусні?

— Іди собі в мирі. Але другий раз нехай тобі не забагає ся моєї добичі! Пусти его, Акельо!

— Бульдео схопив ся, відотхнув глубоко і поплів ся домів так борзо, як лиш сил ему ставало. Лиш раз чи два рази оглянув ся крадькома поза себе, щоби подивити ся, чи Мавґлі не перекинув ся в якого страшного зьвіра. Коли наконець цілий спочений прийшов до села, розповів задиханий і дрожачи на цілім тілї страшну історию о якімсь чародійстві, о якійсь чортовій роботї, так, що товсте і кругле лице духовника аж натягнуло ся і стало подовгасте як яйце.

Мавґлі тимчасом порав ся пильно і дальше; різав, краяв і натягав, а коли наконець покровавлена кожа лежала перед ним, зробив ся темний вечер.

— Треба нам сховати шкіру!... Пора вже гнати буйволи домів. Поможи мені Акельо!

Стадо, що стояло неспокійне, почало в сумерку борзо збирати ся. Товар не забув ще був того, що діяло ся в день, і не треба его було гнати. Коли доходили вже до села, дійшов до них звідтам голос дзвонів і великих скальок сиґналових а серед темноти показало ся богато сьвітелець, мов би то зьвізди упали з неба.

— Ага! — подумав собі Мавґлі. — Ждуть на мене коло воріт від села, бо знають, що я убив Шір Хапа. — Гай! Гай! Тож то посипав ся град каміня; аж свистало і гуділо ему коло уший а серед того чути було крики: Чарівник! Вовченя! Забирай ся звідси! Ти чорте з джунґлїв! Іди собі звідси, а ні, то духовник зробить з тебе знов вовка! Стріляй, Бульдео, стріляй!

— Пуф! — випалила стара рушниця і якийсь молодий буйвіл заревів довгим голосом з болю.

— Чарівник! — понеслось знову. — Він уміє кулї відвертати! Бульдео, таж то твій власний бик!

(Дальше буде).

---

[3]) Амулет — слово арабске, якийсь предмет завішений на шиї, котрий має хоронити від чарів.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ІНСЕРАТИ.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).